

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Compendium Totius Tractatus De S. Matrimonij
Sacramento R. P. Thomæ Sanches E Soc. Iesv**

Sánchez, Tomás

Coloniæ Agrippinæ, 1624

2. Semen.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41559

deratur ad hoc diuortium legitima, & verifimilis causa timoris, *lib. 10. disput. 18. à num. 19. vsque ad 24.*

4 Cautio pignoratitia, vel fideiussoria sufficit, vt coniux probabiliter timens alterius sequitiam, teneatur cum illo habitare. Sufficit etiam solum iuramentum, quando eo præstito, satis consulitur vxoris incolumitati. Item sufficit solum iuramentum, quando vir non habet pignora, nec inuenit fideiussores. Idem dicendum, si vir sit discretus, & vitæ emandata. Item cautio de non offendenda vxore semper danda, quamuis ipsa det causam sæuitiæ. Tamen hæc cautio non impedit, quin viro liceat moderatè punire vxorem intra limites permissos marito, *lib. 10. disput. 18. à num. 40. vsque ad 46.*

Semen.

1 Semen desideratur ad generationem, & est probabile adfuisse in Virgine Maria absque omni prorsus inordinatione, vt ministraret Conceptioni Christi materiam, vt sic esset vera, & naturalis mater Dei, *libr. 2. disputat. 21. num. 11.*

2 Voluntaria feminis effusio, tam in viro, quàm in fœmina extra vas, aut modus congregiendi ex quo sequatur, est mortale contra naturam. Item nunquam licet procurare, etià medijs licitis, feminis emissionem, nec ad præseruandam vitam, nec cooperari ad feminis iam è lumbis decisi effusionem, quamuis retentio

tio saluti detrimentum afferat. Arramen licitum est, muliere patienti accidentia venenosa causa retentionis in vase feminis corrupti, conari illud expellere, *lib. 9. disp. 17. à num. 13. vsque ad 19.*

3 Licet, vbi pollutio est in naturali fluxu, in somnisque coepit illam non impedire ob morbi perniciem, cessante periculo consensus in delectationem. Imò expedit tunc manibus quietis non hic, vel illic tangendo, signo crucis se munire, & Deum attentè ac feruenter orare, ne permittat lapsum in eam delectationem. Idem dicendum de pollutione incepta, culpa patientis, & in ipso fluxu præteritæ culpæ cum pœniteat, *lib. 9. disp. 17. nu. 7.*

4 Non licet notabilem distillationem, aut commotionem spirituum vitalium procurare, secus, si sit leuis, & non notabilis, *lib. 9. disp. 17. nu. 18.*

5 Matrix solet sæpè retinere semen sufficiens ad generationem, alio superfluo expulso, *lib. 9. disp. 17. nu. 25.*

6 Fœmina non tenetur anxie, diuque manens in lecto intacta, & resupina susceptum semen conseruare; peccat tamen mortaliter contra naturam statim post coitum vrinam effundens, aut se erigens, aut quidquam aliud faciens, quo semen susceptum expellat, *lib. 9. disputat. 20. num. 3. & 4.*

7 Quoties pollutio sequitur præter intentionem ex causa aliqua necessaria, vel cõuenien-

te corpori, vt est cibus, vel potus moderatus, aut animæ, vt orare, studere, aut vtili alijs, vt audire confessiones, forminas cautè, & cum necessitate alloqui, nulla culpa est non desistere à causa illa, quãuis in ea præuideatur pollutio inde subsequutura, & quamuis ea causa licita, in qua pollutio præuideatur, sit illicita ratione circumstantiæ extrinsecæ, vt audire confessiones ob vanam gloriam, vel cibos necessarios edere, quibus ieiunium violat; nisi probabile consensus in pollutionis delectationem, periculum subfit, *lib. 9. disputat. 45. num. 4. 5. 6.*

8. Expertus se pollui ex equitatione absque consensus periculo, non tenetur pedester incedere, ab illa que desistere, *lib. 9. disput. 45. num. 7.*

9. Pollutio præter intentionem subsequuta ex tactu necessario, & in eo præuisa, cessante periculo consensus, caret omni culpa. Item licitum est sentienti magnum pruritus in partibus verendis illas refricare, quo pruritus sedet, et si adsit periculum pollutionis absque consensus discrimine, *lib. 9. disp. 45. nu. 8. & 9.*

10. Licitum est virtutis generatiuæ obstacula remouere, adhibitis medicinis naturalibus minimè tendentibus ad verum semen expellendum, sed ad remouendos humores corruptos, licet inde præter intentionem sequatur pollutio absque consensus periculo, *lib. 9. disp. 45. nu. 10.*

11 Duplex est causa, ex qua potest subsequi pollutio. Quædam ex luxuriæ genere, quæ per se turpes sunt, & ad luxuriam pertinent directè, ut tactus, aspectus, verba turpia. Aliæ sunt non ex genere luxuriæ, ut nimius esus, potus, equitatio; & istæ non excitant venerè ita proximè sicut aliæ, sed remotè, & valdè tenuis est obligatio vitandi pollutionem in causis, quæ per se, & proximè non ordinantur ad illam, *lib. 9. disp. 45. nu. 14. & 15.*

12 Solum reperitur culpa mortalis ratione pollutionis præuisæ, nec intentæ, quando absque urgente necessitate exercetur actio ex sua natura turpis, & per se tendens ad actus venereos excitandos pollutionemque excitandam, *lib. 9. disp. 45. nu. 16.*

13 Pollutio præuisa in gulæ peccato etiam mortali non habet specialem pollutionis malitiam mortalem, nisi sit intenta, ac sit probabile consensus periculum. Atque ita ratione pollutionis præuisæ, non tenebitur aliquis sub mortali eam causam vitare; quamvis eadè non ad luxuriam pertinentes efficerentur lethales in genere luxuriæ ratione solius finis intenti ab operante. Nec etiam est mortalis pollutio, quæ sequitur ex rebus venialibus in genere luxuriæ, licet essent ex alia ratione mortales. Est tamen peccatum veniale contra castitatem: pollutio illa præuisa in causis illicitis non influentibus ad illam notabiliter, *lib. 9. disp. 45. nu. 16. vsque ad 22.*

14 Omnis actus turpis mortalis contra sextum præceptum, si in eo prævideatur pollutio, etiam non intenta, habet specialem malitiam contra naturam ratione illius pollutionis præuisa. Item inter omnino solutos nullus actus habet malitiam mortalem, eo quod sit pollutionis præuisa, & non intentæ causa, nisi secluso eo pollutionis periculo esset peccatum mortale contra sextum Decalogi præceptum. Excipe tamen nisi in venerea delectatione voluntas negatiuè se habeat, nec admittens, nec respuens. Et ad hoc non est attendendum, ut pollutio præuisa, nec intenta sit mortalis, an causa sit in se mortalis, secluso eo periculo pollutionis, vel licita, tum quia peccans mortaliter, peccato gulæ, quamuis prævideat pollutionem sequendam, non peccat lethaliter contra 6. præceptum; tum quia tactus turpes in coniugatis sunt liciti; & tamen pollutio inde orta, & præuisa est mortalis, *libr. 9. disput. 45. à num. 13. vsque ad 27.*

15 Dans causam culpabilem pollutioni, si pœniteat legitimè causæ datæ antequam subsequatur pollutio, postea subsequuta vacat culpa. Item quoties est peccatum mortale dare causam pollutioni præuisa, non remouendo causas notabiliter influentes; similiter est mortale dare causam notabili distillationi, aut commotioni spirituum vitalium seruientium generationi per similes causas, *lib. 9. disp. 45. à num. 28. vsque ad 33.*

16 Semen brutorum effundi procurare, nō est mortale, *lib. 9. disp. 46. nu. 15.*

Seruitus.

1 Serua ducta à domino, attento iure communi, non efficitur libera, attento tamen iure Regni Hispaniæ, eo ipso consequitur libertatem, *lib. 7. disp. 20. nu. 11. & 12.* Idem dicendū, si dominus dotalia instrumenta conficiat, tradens ancillam in matrimonium, conscio seruitutis libero, *ibid. nu. 9.*

2 Serui sunt in triplici differentia. v. g. quidam sunt veri serui, qui ita sunt domini, vt eos venūdare possit. Alij sunt adscriptitij, qui glebæ, seu prædio colendo sunt perpetuò addicti, Alij verò originarij, qui sunt orti ex his adscriptitijs, *lib. 7. disp. 19. nu. 1.*

3 Error conditionis seruilis, quando liber contrahit cum ancilla, vel libera cum seruo, reddit irritum matrimonium iure Ecclesiastico, *lib. 7. disp. 19. num. 16.* Secus, si seruitus ignorata non sit perpetua, sed pro certo tempore concedatur seruo libertas, & in hoc libertatis spatio inearur matrimon. *ibid. à nu. 2. vsque ad 5.* Quando autem seruitus non est vera, sed originaria, aut adscriptitia, non dirimit matrimon. *ibid. nu. 9.*

4 Coniux seruitutis ignarus potest propria autoritate detecta seruitute alterius coniugis quoad torum, item quoad habitationem, si matrimonium est occultū, & parochus obijt, & testes, & liber amissus, recedere. Item

R s

quan-